

1. Zer lag egina zen Dabiten jatekoa eta edaria?
2. Edarian zer zen haren ustea? Errazue zertako.
3. Dabit garbia zena? Zertako? Hartze ona zuena?

II

DABIT IHIZTARIA ②

Othoitz labur bat, eta, lasterrez, bere egun guziko jatekoa hantxet moldatzen zuen: baratxuri salda mehetto bat, lur-sagar zonbeit, ogi eta gasna puska on bat. Urrian, ahutaraka eta non nahi bildurik, bañuen onjoez tira, bekatu izanen zitzaion holakorik egitea sekula: "Usoak... moko-xuriendako; heien dirua Dabiten-dako..."

Ur-onttoari arras hurbil bizi zelarik, min guti egiten zion Dabitek, eta, haur haurretik, arras uste guttia zuen urean, hainitz gehiago arnoan. Hiririk batere gabe, eta burua daldaratuz erraiten zuen hau, bere aitari bertzorduz ikasia:

"Ur guti... indar guti!
Ur hainitz... indarrik batere ez!"

Argi hasteko igana zen bere lastoz eginikako dorrera, zeruaren eta lurraren artean egun guzia han egoiteko gero, iguzki-aldetik edo -udaberrian- hego-aldetik jinen ziren usoen beha. *Trappeurs* deitua Ameriketako ihiztari hatarik bat, hots, hori, ferde, dena hosta kolore egina...

"To, Piarres, hemengo aldi duk beraz? Sar hadi, sar; kolpe bat edanen duk, eta ez gero Ur-onttoko arnotik. Haugi barnera!..."
Barnera! Hirri egiteko ere bazen...

Eta muthil gazteak han zuen beraz, aintzinean, herrian orok maite zuten ihiztari xaharra, oihanez oihan, erreka erreka, bere buruaren jabe bethi bizi nahi zen Dabit ihiztaria. Gizon pullita, bere ari erneckin. Hilabeteheko bizarrarekin bethi, balentria ere baitzi... on bere bizar luzea.

Barnera sartu zen beraz Piarres, eta han zagon orai, orori beha etxola garbian, hostozko kamantzari, bi harri handiekin egin su-phizkiari, arbola ondo dilindan argi argia emanak ziren jateko herrementa guzieri.

② ADITZ IKASKUNTZA

31. izanen zitzaion
32. guti egiten zion
33. hemengo aldi duk
34. sar hadi, haugi
35. Zagon.

31. IZAN. Régime indirect. Indic. Imparfait

Singulier: Hurra zen = il était.

Hura (lui) zitzaion	(à moi) = il m'était
" zitzaion	(à vous) = il vous était
" zitzaion	(à lui) = il lui était
" zitzaion	(à nous) = il nous était
" zitzaion	(à vous) = il vous était
" zitzaion	(à eux) = il leur était

Pluriel: Zuek zinezten = vous étiez

Zuek (vous) zintzaion	(à moi) = vous m'étiez
zintzaion	(à lui) = vous lui étiez
zintzaion	(à nous) = vous nous étiez
zintzaion	(à eux) = vous leur étiez

32. UKAN. Conj. à dble cplt. Indicatif Imparfait

Objet: sing. complément indirect singulier.

Hari = à lui

Nik nion	= je le lui avais
Zuk zinion	= vous le lui aviez
Harek zion	= il le lui avait
Guk ginion	= nous le lui avions
Zuek zinioten	= vous le lui aviez
Heiek zioten	= ils le lui avaient

34. IZAN. IMPÉRATIF. SINGULIER

- 2ème personne izan hadi = sois.
- 2ème personne izan zaita = soyez (politesse)
- 3ème personne izan bedi = qu'il soit.

33- UKAN. Conjugaison familière - Indicatif Présent.

Objet sing.

Objet pluriel

à homme		à femme		à homme		à femme	
Nik diat	n. diat = je l'ai	N ditiat	ditiat = je les ai	N ditiek	ditiek = tu les as	H ditiek	ditiek = il les a
Hiek duk	h. duk = tu l'as	H ditiek	ditiek = tu les as	H ditiek	ditiek = il les a	H ditiek	ditiek = il les a
Harek dik	H. dik = il l'a, elle l'a	H ditiek	ditiek = il les a	H ditiek	ditiek = il les a	H ditiek	ditiek = il les a
Guk diegu	g. diegu = nous l'avons	G ditiegu	ditiegu = nous les avons	G ditiegu	ditiegu = nous les avons	G ditiegu	ditiegu = nous les avons
Zuek diegu	z. diegu = vous l'avez	Z ditiegu	ditiegu = vous les avez	Z ditiegu	ditiegu = vous les avez	Z ditiegu	ditiegu = vous les avez
Heiek die	H. die = ils l'ont, elles l'ont	H ditie	ditie = ils les ont	H ditie	ditie = ils les ont	H ditie	ditie = ils les ont